

Overzichtskaart

Voedselover- gevoeligheid

Nederlands
Centrum
Jeugdgezondheid

Koemelkallergie

Preventie van koemelkallergie

Advies voor alle kinderen:

- Bij voorkeur borstvoeding gedurende ten minste 4-6 maanden (liever langer).
- Bijvoeding starten vanaf 4 maanden.

Advies voor hoogrisicogroepkinderen met een positieve gezinsanamnese voor atopie:

- Bij voorkeur borstvoeding gedurende ten minste 4-6 maanden (liever langer).
- Bijvoeding starten vanaf 4 maanden.
- Partieel gehydrolyseerde kunstvoeding wordt niet aanbevolen omdat het niet effectief is in de preventie van koemelkallergie.
- Intensief gehydrolyseerde kunstvoeding wordt afgeraden.

Signaleren van koemelkallergie

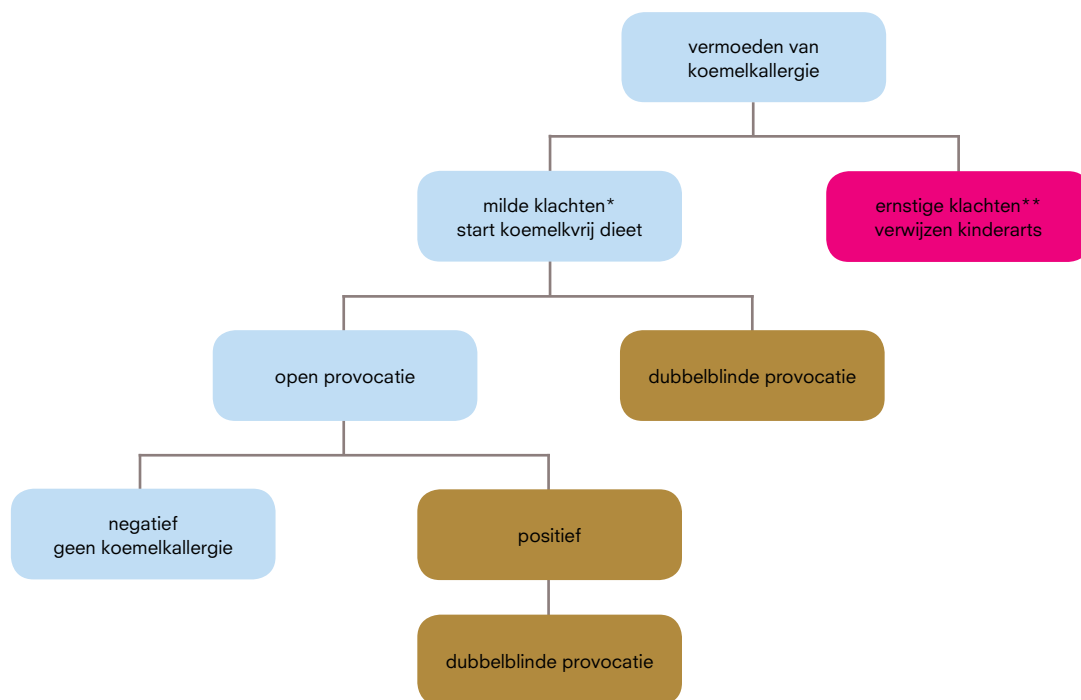
Overweeg de mogelijkheid van koemelkallergie bij kinderen met:

- Een of meer symptomen waarbij huid (bv. erytheem, urticaria), maag-darmkanaal (bv. spugen en buikkrampen) en/of luchtwegen betrokken zijn.
- Symptomen die direct na inname van koemelk ontstaan.
- Reproduceerbare symptomen die bij herhaling optreden na inname van koemelk.
- (Allergische) symptomen die ontstaan bij de overgang van borstvoeding naar flesvoeding.
- Positieve gezinsanamnese voor atopie: een ouder, broer of zus heeft voedselallergie, constitutioneel eczeem, hooikoorts en/of astma.

Bij verdenking op koemelkallergie start een koemelkvrij dieet:

- Bij een koemelkvrij dieet wordt de standaardkunstvoeding (op basis van koemelk) vervangen door intensief gehydrolyseerde kunstvoeding op wei-eiwit- of caseïne-basis.
- Partieel gehydrolyseerde (de vroegere 'preventieve' hypoallergene) kunstvoedingen zijn niet geschikt voor de diagnostiek en behandeling van koemelkallergie.
- Adviseer de moeder van een zuigeling die exclusieve borstvoeding krijgt een koemelkvrij dieet. Zuivelproducten kunnen worden vervangen door calciumverrijkte rijstemelk, maar niet door sojaproducten gedurende de 4 weken van de diagnostische fase. Andere allergene voedingsmiddelen zoals kippenei, pinda's, vis, schaal- en schelpdieren worden niet geëlimineerd.
- Kunstvoeding op basis van soja wordt niet aanbevolen voor kinderen met koemelkallergie jonger dan 6 maanden.

Stroomdiagram: diagnostiek koemelkallergie

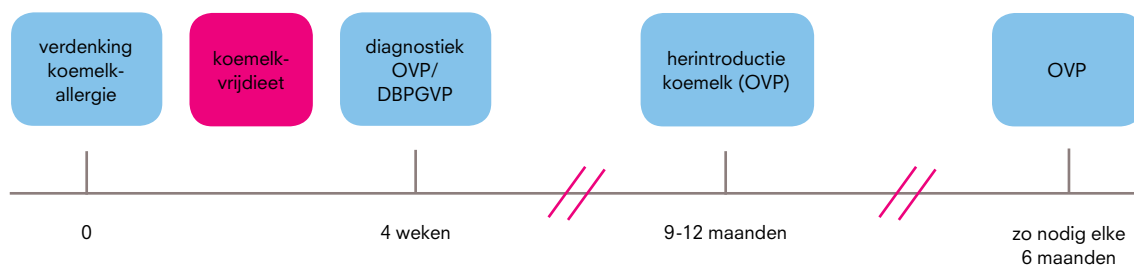
* Milde klachten: urticaria, spugen, buikpijn.

** Ernstige klachten: anafylactische reactie, angio-oedeem, inspiratoire stridor, dyspneu, ernstige gastro-intestinale klachten, ernstig therapieresistent eczeem (TIS-score ≥ 6 ; zie bijlage bij de samenvatting en JGZ-richtlijn 'Huidafwijkingen'), groeivertraging.

Koemelkvrij dieet:

- Borstvoeding zolang moeder dit wil; indien het kind klachten heeft van koemelkallergie tijdens borstvoeding moeder adviseren een koemelkvrij dieet te volgen.
- Flesvoeding: intensief gehydrolyseerde kunstvoeding.
- Open provocatie kan op het consultatiebureau of thuis plaatsvinden.
- Dubbelblinde provocatie kan in de JGZ plaatsvinden (mits financiering voor uitvoering van de DBPGVP aan de JGZ gerealiseerd is) en bij de kinderarts.

Tijdpad diagnostiek en behandeling van koemelkallergie

OVP = open voedselprovocatie; DBPGVP = dubbelblinde placebogecontroleerde voedselprovocatie.

Coeliakie

Vooruitlopend op de uitkomsten van langlopend cohortonderzoek naar de optimale strategie voor de introductie van gluten bij zuigelingen met belaste familieanamnese voor coeliakie, geldt het volgende voedingsadvies voor alle zuigelingen:

- Bij voorkeur borstvoeding gedurende ten minste 6 maanden (liever langer).
- Introductie van glutenbevattende bijvoeding in kleine hoeveelheden (bv. kleine stukjes beschuit in een fruithapje) tegelijk met de introductie van andere bijvoeding (fruit en groente) vanaf de leeftijd van 4 maanden.

Klassieke symptomen bij coeliakie (weken tot jaren na introductie van gluten in de voeding):

- chronische diarree;
- onvoldoende gewichtstoename of afvallen;
- opgezwete buik en platte billen.

Overige symptomen: slechte eetlust, wisselend defecatiepatroon, obstipatie, afbuigende en geïsoleerde kleine lengte, prikkelbaarheid, ijzergebreksanemie.

Lactose-intolerantie

- Lactose-intolerantie bij kinderen is zeldzaam.
- Lactose-intolerantie uit zich in maag-darmklachten zoals opgeblazen gevoel, flatulentie en buikpijn en in ernstiger gevallen diarree, niet in afwijkingen bij lichamelijk onderzoek. Dit zijn echter aspecifieke klachten met zeer geringe voorspellende waarde.
- Beperking van het lactoseaanbod tot 12 g per portie en 24 g per dag (d.w.z. tot respectievelijk 240 en 480 ml melk; voor andere producten, yoghurt in de eerste plaats, gelden grotere hoeveelheden) leidt bij vrijwel alle kinderen met lactose-intolerantie tot verdwijnen van de daardoor veroorzaakte gastro-intestinale klachten.

Voedseladditieven

Het wordt niet aanbevolen om bij gezonde kinderen ter preventie van hyperactiviteit voedseladditieven zoals kunstmatige kleurstoffen en conserveermiddelen of suiker te elimineren uit de voeding.